Telefonisternas arbete

Berättat av Waldy Ingered f Persson, Ingrid Bengtsson f Freij, Barbro Strand f Nilsson i början av 2000-talet

År 1915 byggdes Villa Freja av Axel Frej. Televerket hyrde in sig på andra våningen. Telefonstation med område som täckte St Beddinge, Tullstorp, Skateholm och L Beddinge. Axel Frej blev föreståndare fram till sin död 1942 då han efterträddes av sin maka Anna Frej. Därefter tog svärdottern Elsa Frej över arbetet och var kvar tills telefonstationen lades ner våren 1959. Då hade hon varit ansvarig för telefonstationens skötsel i 13 år.

Från vänster: Alma Andersson, Elsa Frej och okänd

Det var på den tiden åtta telefonister förutom föreståndaren. Åtskilliga kvinnor i bygden har varit telefonister där. En del tills de gifte sig, andra under längre perioder.
Under 1940 - 1950-talet fanns det 350 - 400 abonnenter. Dagtid tjänstgjorde två telefonister.

Förmiddagspasset var kl 08-12 och eftermiddagspasset från kl 12-16 samt kvällspasset kl 16-21. Mellan kl 21-08 var det sovande jour på stationen. Larmet kopplades på telefonväxeln. Utdragssäng fanns till telefonisterna, där de kunde vila eller sova. Ingen av de yngre telefonisterna arbetade nattskift.
På sommaren började man ringa redan vid 02 - 03 tiden. Då var det fiskarna som ringde varandra innan de gick till sjöss och lade ut sina nät.
Under sommaren var det tre telefonister i tjänst samtidigt. Åtskilliga sommargäster, många från Skurup, flyttade då till sina hus i Skateholm/Beddingestrand. Det fanns inte utrymme för inkoppling av fler abonnenter, utan sista åren fick två intilliggande hushåll dela på linjen. En fick A och den andre B nummer. Det gick då inte att ringa samtidigt. Det fanns två telefonbord. När abonnenterna ringde ramlade en lucka ner. Telefonisterna hade en borste som de sopade upp luckorna med. Speciellt vid åskoväder var det otäckt, för då föll alla luckorna ner och de larmade och levde liv. På telefonstationen fanns två boxar. Dit kom de som inte hade

egen telefon för att ringa. Ända in på 1950-talet fanns det en del hushåll som inte hade egen telefon. Det fanns ett rum utanför boxarna där telefonkataloger fanns för hela Sverige. Efter samtalet betalade man för sitt samtal i en lucka till telefonisten.
När telefonisterna var lärlingar fick de cykla ut med telefonkataloger och telegram till abonnenterna.

Telegram

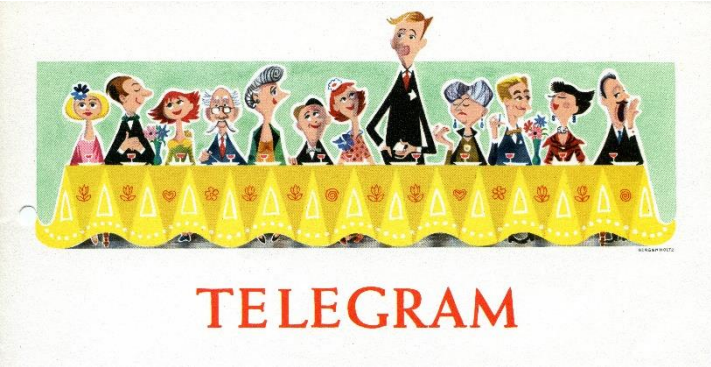

Det var vanligt förekommande att vid högtidsdagar och bröllop skickades telegram. Telefonisten ringde upp och läste upp telegrammet. Antingen fick man själv komma och hämta dem, annars skickades de ut med brevbärare. Det hände att telefonisten cyklade förbi när arbetspasset var slut och tog då telegram med sig.

Rikstelefon
Abonnenten ringde upp telefonisten, begärde sitt samtal, lade på telefonluren och inväntade samtalet. Telefonisten ringde till telefonist i Malmö och begärde samtalet. När kopplingen var klar ringde telefonisten upp och meddelade att det var klart. De kunde också lämna besked att det var ingen som svarade.

Tystnadsplikt
Telefonisterna hade tystnadsplikt, men tyvärr respekterades detta inte alltid. Det berättas en del episoder där telefonisten gick in i samtalet och gjorde tillrättalägganden, som att "så var det inte". Det förekom också att barn ringde upp. Då klarade telefonisten av kopplingarna eftersom de kände igen rösten. Barnet kunde också få uppmaningen "Gå och lägg dig igen"!
Den första telefonen, år 1904, i området fanns i Tullstorp hos handlare A Lundstedt. Det var ett konsortium i byn och hovpredikant J Wallin lät anlägga en telefonledning från Skurup. Därefter inrättades telefonstation på Beddinge station, där den var kvar till 1915.

Kända telefonister
Ingeborg Ingvarsson (Nilsson) 1920 - 1923,
Sigrid Persson
Alma Andersson, började 1918 och var kvar tills stationen automatiserades
Hilda Persson gift Nyström anställd i 35 år
Alva Andersson, flyttade till Malmö och blev telefonist där
Waldy Persson gift Ingered 1947 - 1952. Hon började som lärling när hon var 14 år och arbetade 4 timmar per dag. (Alva och Waldy var systrar)
Maj Jönsson, Gudrun Jönsson (de var systrar)
Ruth Jönsson, Ingrid Freij och Barbro Strand 1955 - 1959

När telefonnätet automatiserades 1959 flyttades anläggningen ner invid Eliassons fastighet. 1993 skadades anläggningen efter brand och sabotage. Drygt 2000 telefonabonnenter stod utan telefonnät. Branden upptäcktes vid 03-tiden på natten. Redan kl 21 kunde 600 abonnenter i St Beddinge åter kommunicera med omvärlden via ett mobilt AXE system och vid midnatt var alla återinkopplade.